Вырма умĕн

Юсавлă техникăпа кăна

(Вĕçĕ. Пуçл. 1-мĕш стр.).

Техникăна техосмотр тăратассипе июлĕн 1-мĕшĕ тĕлне районта лару-тăру çапларах. Районĕпе пĕтĕмпе тракторсем 820 шутланаççĕ. Вĕсенчен 338-шĕ е 41 процентчĕ техосмотр витĕр тухнă. 426 прицепран 101-шне (23 процент) техосмотр тăратнă. 113 комбайнран техосмотр тăратнисем çук-ха. Хăй тĕллĕн çӳрекен выльăх апачĕ пухакан комбайнсем 26, 10-шне (38 процент) техосмотр тăратнă.

Ял хуçалăх предприятийĕсенче 462 трактортан 247-шне (53 процент), 305 прицепран 70-шне (23 процент), выльăх апачĕ пухакан 25 комбайнран 10-шне (40 процент) техосмотр тăратнă.

Тĕлĕнмелле пулин те, пĕр ял хуçалăх техникине те техника тĕрĕслевне тăратман хуçалăхсем те районта çук мар-ха. Кун пек ял хуçалăх предприятийĕсем шутне ООО «Волга» (ертӳçи Ю.В. Данилов), ЗАО «Агро-Урожай» (Е.П. Углев), Ленин ял. хис. (А.В. Гаврилов), «Лидер» (Э.В. Мочалов), ООО АФ «Нива» (Г.Г. Поляков), «Хлебороб» (Э.В. Мочалов), ИП А.В. Матвеев (АФ «Юнга») кĕреççĕ. Ку хуçалăхсем, вĕсен ертӳçисемпе специалисчĕсем тĕлĕшпе çирĕпрех мерăсем йышăнма тивет. Материалсене право сыхлавĕн органĕсене те ярса паратпăр.

Юлашки вăхăтра уйрăм çынсен харпăрлăхĕнче техника сахалах мар. Графикпа вĕсен хăйсен техникине май – июнь уйăхĕсенче техосмотр тăратмаллаччĕ. Апла пулин те чылайăшĕ çак ĕç çине сӳрĕк пăхрĕç. Техника тĕрĕслевĕ витĕр тухман техника сахал мар. Ку тĕлĕшпе ял тăрăхĕсен пуçлăхĕсен те çак ыйту çине ытларах тимлĕх уйăрмалла пек туйăнать. Пĕр енчен вырăнсенче юсавсăр техникăпа усă курни тĕрлĕрен инкек-синкек патне илсе пыма пултарать, тепĕр енчен илсен вара бюджетра укçа сахалли пирки калаçатпăр, çав вăхăтрах ял тăрăхĕн территорийĕнчи техника хатĕрĕсене техосмотр тăраттарманнипе тĕрлĕрен тӳлевсем илеймесĕр сахал мар укçа çухататпăр.

Каларăм ĕнтĕ, хуçалăхсенче халĕ выльăх апачĕ хатĕрлесĕсем анлă сарăлчĕç. Техника нумай кирлĕ, çынсем те пур чухне çитсе каймаççĕ. Çавна май ытларах чухне вырăнсенче техника юсавлă е юсавсăр пулнине те пăхса тăмаççĕ, вăл çӳреме пултарать пулсан, хăрушсăрлăх правилисен требованийĕсене тивĕçтерекен туса çитермесĕрех ăна тĕрлĕ ĕç пурнăçлама кăларса яраççĕ. Тĕрлĕ сăлтавсене пула удостоверенисĕр тăрса юлнă е тивĕçлĕ категорисĕр удостоверенилĕ механизаторсем тракторсем тор рулĕ умне ларнă тĕслĕхсем те çук мар. Техника тĕрĕслевĕ витĕр тухман тракторсемпе тата прицепсемпе ĕçре усă кураççĕ. Çак пĕлтерĕшлĕ ыйтусем çине хуçалăхсен ертӳçисемпе специалистсем пӳрне витĕр пăхаççĕ. Ку вара час-часах тĕрлĕ инкек-синкекпе çыхăннă.

Çуллахи каникул кунĕсем пулнă май утă тиеме купаланă, сенаж-силос хывнă çĕрте шкул ачисем те сахал мар ĕçлеççĕ. Вĕсемпе вара питех те тимлĕ пулмалла. Паллă ĕнтĕ, çамрăксен ĕçленĕ хушăрах вылясси-ашкăнасси те пулмасть мар. Сенаж-силос пусăрантарнă çĕре техникăпа ĕçлеме опытлă механизаторсене кăна çирĕплетмелле.

Хăш чухне КИР–1,5 косилкăпа симĕс массăна автомашина е трактор прицепĕ çине çулса купалана чухне массăна сапаласа тăма çӳле çынсене тăратнă тĕслĕхсене те курма пулать. Кун пекки пачах пулмалла мар.

Тĕрлĕ ĕçсенче хăй тĕллĕн çӳрекен техника та, кăкарса ĕçлемелли агрегатсем те сахал мар. Манмалла мар: вĕсен çаврăнакан пайĕсем çинче хӳтлĕх хатĕрĕсем пулмалла.

Умра – вырма ĕçĕсем. Вырмана хутшăнакан техникăна хатĕрлес ĕçсем хуçалăхсенче кирлĕ шайра пыраççĕ тесе калама çук. Чылай çĕрте комбайнсемпе ытти техникăна юсама тытăнман та. Патне çитсен вара вĕсене хăрушсăрлăх техникин правилисене тивĕçтеремелле хатĕрлесе çитерме йывăртарах пулĕ. Вăхăт çитменнипе вĕсене аплипех ĕçе хутшăнтараççĕ. Вырмана тухиччен пур техникăна та техосмотр тăратасчĕ. Кашни комбайнерăн ку е вăл йышши маркăллă комбайнпа ĕçлеме ирĕк паракан удостоверени, медицина справки пулмалла. Ку енĕпе ятарлă правилăсемпе требованисем пулнă, халĕ те пур, пулаççĕ те. Ытарлăрах каласан, вĕсене механизаторсемпе водительсен «юнĕпе çырнă».

Комбайнсене техосмотр тăратмалли графика çирĕплетнĕ, вăл июль уйăхĕнче çак йĕркепе иртмелле:

17-мĕшĕ - «Оринино», «Лидер», «Восток»;

19-мĕшĕ - Е. Андреев ял. хис., «Свобода», «Герой»;

20-мĕшĕ - Ленин ял. хис., К. Иванов ял. хис., КФХ Михайлов А.Н.;

21-мĕшĕ - «Ударник»;

24-мĕшĕ - Ильич ял. хис., Чапаев ял. хис., Чкалов ял. хис.;

25-мĕшĕ - «Передовик»;

26-мĕшĕ - ОАО АФ «Нива», Суворов ял. хис., ЗАО «Агро-Урожай»;

27-мĕшĕ - «Чемеево», «Сеятель», ИП Матвеев А.В.;

28-мĕшĕ - «Нива», «Хлебороб», ООО АФ «Рассвет», «Волга»;

августăн 2-мĕшĕ - «Колос», ПФ «Моргаушская».

Юлашкинчен çавна каласа хăварасшăн. Ытти çулсенчи пекех, кăçал та профилактика уйăхлăхĕ – «Трактор» операци иртерме палăртатпăр. Вăл август уйăхĕнче иртмелле. Унăн тĕллевĕсемпе задачисем пирки каярах пĕлтерĕпĕр.

Айăплав

Депутата 5 çул çурăлăха хупнă

Халăх влаçа суйланă çыннăн, пуçлăхăн ыттисемшĕн пур енĕпе те тĕслĕх пулмалла пек ĕнтĕ. Шел те, пурте апла мар çав. Влаçри çын намăс-симĕсе çухатнă тĕслĕх те пайтах. Муркаш районĕнче пулни – шăпах çак ретрен.

Çак кунсенче Муркаш район сучĕ Андрей Пихтерова РФ Уголовнăй кодексĕн 160,195, 201 статйисемпе айăпласа приговор палăртнă. Кам пĕлмест, калам: асăннă статьясем – ют укçана, пурлăха кĕсьене чикнĕшĕн, панкрута тухнă чух правăна пăснăшăн, полномочисемпе киревсĕр тĕллевпе усă курнăшăн айăплаканскерсем.

Андрей Пихтерова пĕлтĕр юпа уйăхĕнче Муркаш районĕн тăваттăмĕш суйлаври депутатсен пухăвĕн депутатне суйланă, 1999 çулхи чӳк уйăхĕнченпе вăл асăннă районти “Сундырский” ял хуçалăх производство кооперативĕн правленийĕн председателĕ пулнă. Çапах çавнашкал яваплă ĕçре вăй хунине, коммерци организацийĕнче управлени тивĕçне пурнăçлакан çын пулнине пăхмасăр вăл пĕлсе тăрсах темиçе преступлени тунă.

2003 çулхи утă уйăхĕнче А.Пихтеров ял хуçалăх предприятийĕн выльăхне сутнă – 170 пин ытла тенкĕлĕх. Укçапа хуçалăха аталантарма усă курнă тесе шултлатăр тăк – йăнăшатăр. “Хуçа” çак укçапа автомашина туянса янă, анчах ăна предприяти балансне тăратман, хăй ячĕпе регистрациленĕ.

Ку çеç те мар, А.Пихтеров ЯХПК ертӳçинче ĕçленĕ тапхăрта саккуна татах та пăснă. Ял хуçалăх кооперативĕн пурлăхне “Рассвет” агрофирма ООО балансне куçарнă. Мĕншĕн унта? А.Пихтеров тулли мар яваплă çав обществăн генеральнăй директорĕ тата учредителĕ (устав капиталĕн 52 проценчĕ унăн тӳпи) пулнă.

2004 çулхи раштавра хуçалăх ертӳçи “Моргаушагропромхими” АУО гендиректорĕпе В.Пушкинпа калаçса татăлса 350 пине яхăн тенкĕлĕх дебитор парăмĕн шучĕпе “Сундырский” хуçалăхăн 105 ĕнине хайхи акционер обществине панă. Паллах, çавăн чухлĕ выльăхăн чăн хакĕ чылай пысăкраххине ялта пурăнакан кашни çынах чухлать, Пихтеров та питĕ лайăх пĕлнĕ. Чăн хакĕ – 1.253 пин тенкĕ.

Хуçалăх пурлăхĕпе хăйне кирлĕ пек усă курас тата “Рассвет” агрофирма валли пайта тăвас тĕллевпе пĕлтĕрхи кăрлач уйăхĕнче А.Пихтеров “Сундырский” ЯХПК тыррипе выльăхне (417 пин тенкĕлĕх) йӳнетнĕ хакпа панине ĕнентерекен хутсем хатĕрленĕ. Чухларăр пуль, ку тĕслĕхре те çак продукцин рынокри хакĕ чылай пысăкрах пулнă – 1,5 миллион ытла тенкĕлĕх. Çакăн хыççăн саккуна пăсса илнĕ хăйхи мула вăл рынок хакĕпе агрофирмăн устав капиталне хывмалли взнос вырăнне панă.

Çын хапсăнчăклăхĕн чикки çук пуль çав. Панкрута тухассине ăнланса А. Пихтеров “Сундырский” ЯХПК пурлăхне саккуна пăсса салатнă. Çавна май кооперативăн 2 миллион ытла тенкĕлĕх пурлăхĕ саккунсăр майпа ял хуçалăх предприятийĕн балансĕнчен тухнă.

Телее, ку тĕслĕх çине право хуралĕнчи органсем алă сулман. Республика прокуратури А.Пихтеров тĕлĕшпе уголовнăй ĕç пуçарнă, ăна тĕпчеме ЧР прокуратурин преступленисене тĕпчекен пайĕн чи опытлă следователĕсенчен пĕрне панă. Вăл айăпа тулли ĕнентерме пултарнă, кĕçех вара тăватă томлă уголовнăй ĕçе суда ярса панă. Район сучĕ Андрей Пихтеров айăпне çирĕплетнĕ, ăна 5 çул çурăлăха ирĕклĕхсĕр хăварма йышăннă.

Халĕ 35 çулти “депутатăн” хăйĕн хăтланăвĕсем пирки шутласа пăхмалăх вăхăт пур ĕнтĕ. Тепĕр тесен, тĕрĕс пĕтĕмлетӳ тăвĕ-ши – иккĕленӳллĕ. Маларах та судпа айăпланнă-çке. 2004 çулхи нарăсра ăна штрафа вăхăтра тӳлеменшĕн административлă майпа айăпланă, 1997 çулхи ака уйăхĕнче вăрланăшăн 2 çуллăха условнăй майпа ирĕклĕхсĕр юлнă, анчах асăрхаттару вырăнне пулнă çав айăплавсем ăна тӳрĕ çул çине тăратайман иккен.

Николай ДМИТРИЕВ.

“Хыпар” хаçатран.

Ăсталăхĕпе палăрса тăрать

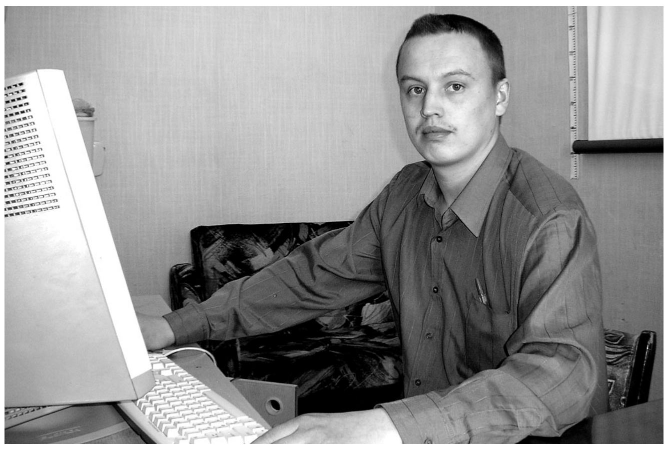

Районти шалти ĕçсен пайĕнче хăйсен ĕçне пĕлсе пурнăçлакан хастар ĕçченсем çук мар. Вĕсенчен пĕри пулса тăрать те ĕнтĕ эсир сăн ӳкерчĕкре куракан Сергей Петрович Квасов. Кунта вăл уголовнăй шырав пайĕн оперуполномоченнăйĕ пулса вăй хурать. Çамрăк пулин те, С.П. Квасов хăйне шанса панă ĕçшĕн ответлăха çирĕп туять, тивĕçе тӳрре кăларма тăрăшать.

В. ШАПОШНИКОВ сăн ӳкерчĕкĕ.

Пĕлтерӳсем. Объявления

Хĕрлĕ тĕслĕ ĕне сутатăп, иккĕ пăруланă, чупнă, хакĕ каласса татăлнă тăрăх.
Телефонĕ: 60-1-89 (каçхине 22 сех. хыççăн).

Срочно требуются комбайнеры, помощники комбайнеров. Оплата договорная. Телефоны: 2-10-30, 34-2-49, 34-2-48.

КПКГ «Агрокредит»
краткосрочные
ЗАЙМЫ
до 20 000 руб., 5 % в месяц
Ул. 50 лет Октября, д. 23, офис 201
(в здании сельхозтехники)
Тел. 2-18-13
3-5.

КПКГ «Агрокредит»
Приглашаем пайщиков
Хранение сбережений
3 мес. - 14 % 12 мес. - 20 %
6 мес. - 17 % 24 мес. - 25%
12 мес. («Пенсионный») - 21%
Потребительские займы до 20 000 руб., 5% в месяц
Свид. о гос. рег. 6612441197 от 28.08.2001г.
с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 23
(здание сельхозтехники)
Тел. 2-18-13
3-10.

ЗАКУПАЕМ ПО ДОРОГИМ ЦЕНАМ:

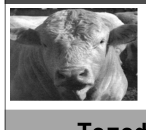

- упитанных быков, телок, свиней, коров в живом виде;
- свинину.

Телефон для справок: 60-662, 8-9603051597
звонить в любое время суток. Герман. 2-3.

Пиллĕкмĕш ĕç чĕрĕкĕ

Çуллахи кунсем – лагерьте

Хаваслă çу кунĕсем. Кĕтнĕ каникул. Ăçта ирттереççĕ-ха ачасем çак кану вăхăтне? Тĕрлĕ çĕрте: кам лагерьте, кам асламăшĕ патĕнче, кам тăван ялта.

Эпир юлташпа иксĕмĕр Кашмаш шкулĕ çумĕнчи ĕçпе кану лагерьне çӳретпĕр. Лагерьте пурĕ 25 ача. Пире ертсе пыраканĕсем Е.П. Павлова тата А.Л. Скворцова. Лагере эпир кашни кунах килме тăрăшатпăр. Иртен пуçласа кăнтăрлачен “Восток” е “Свобода” хуçалăх уйĕнче вăй хуратпăр. Унта кăшман тата çĕр улми анисене çумлатпăр. Кăнтăрлахи апат хыççăн тĕрлĕ вăйăсем вылятпăр: лапталла, футболла... Викторинăсемпе спорт эстафетисене хутшăнатпăр. Унсăр пуçне лагерьте “Хĕрлисен кунĕ”, “Нептун кунĕ” иртеççĕ.

Мероприятисене хутшăнса çĕнтернисене жетонсем параççĕ. Лагерьте хăйне кам япăх тытать, унăн жетонне катаççĕ. Çавăнпа та ачасем хăйсене йĕркеллĕ тытма тăрăшаççĕ, воспитательсене итлеççĕ, мероприятисене активлă хутшăнаççĕ. Лагерь вĕçне пурте нумайрах жетон пухасшăн вĕт-ха.

Лагерь вĕçленес умĕн пĕр кун малтан ярмăрккă пулать. Çав ярмăрккăра тĕрлĕ вăйăсемпе аттракционсем пулаççĕ, унта çĕнтерӳçĕсем каллех жетонсем илеççĕ. Ара, çак жетонсемпе ярмăрккăра тĕрлĕ çимĕçсем илме пултараççĕ: печени, канфет, йогурт, пан улми т.ыт.те.

Эпĕ мероприятисене хутшăнса лагерь вĕçнелле 36 жетон пухрăм, манăн юлташ – 32 жетон. Унпа ярмăрккăра йогурт, пан улми, апельсин, булкăпа шашлык илме пултартăмăр. Эпир унпа кăмăллă юлтăмăр.

Халĕ лагерь вĕçленсе пырать. Унта эпир пĕр кун сиктермесĕр çӳрерĕмĕр. Кайран вара Шупашкар хулине кайса курма ĕмĕтленетпĕр.

Я. АЛЕКСАНДРОВА, И. АНИСИМОВА.

Кашмаш шкулĕ.

Нумайлăха асра юлĕç

Акă ĕнтĕ Мăн Сĕнтĕрти вăтам шкул çумĕнчи “Солнышко” лагерь хăйĕн ĕçне вĕçлерĕ. Лагере 1-4 класс ачисем кăмăлласах çӳрерĕç. Вĕсем валли А.А. Егорова тата Г.И. Васильева воспитательсем тĕрлĕ мероприятисем тăрăшсах ирттерчĕç: вăйăсем, конкурссем, викторинăсем, экскурсисем. Ачасем иртнĕ мероприятисене хавасланса хутшăнчĕç. Асра юлмалли самантсем чылай пулчĕç вĕсем валли.

Ытларах лагерьте канакансене анлă Атăл хĕррине экскурсие кайни кăмăла кайрĕ. Атăл çинче пысăк пăрахут ишнине курсан ачасен туйăмĕсем çĕкленсех кайрĕç. Шыв хумĕсем çыран хĕррине вăйлăн пыра-пыра çапăннине интересленсех сăнарĕç, çара уран шыв хĕрринчи хăйăр çинче киленсе утрĕç. Асра юлмалăх рак хуранĕсем пухрĕç.

Ачасене Каршлăх вăрманĕнче вырнаçнă таса та сиплĕ çăл куç патĕнче пулни те интереслĕ пулчĕ. Унта вĕсем аллисемпе пичĕсене йĕпетрĕç, сиплĕ шыва тутанчĕç.

Моделлĕ библиотекăна ертсе пыракан С.Г. Соколова та лагерьте канакансене хапăлласах йышăнчĕ. Воспитательсене тĕрлĕ мероприятисем ирттерме пулăшрĕ.

Шкулти столовăйĕнче вăй хуракан А.П. Горшкова повар пĕçернĕ тутлă апат-çимĕç вара ачасен кăмăлне кайрĕ.

Лагере çӳренĕ ачасем хăйсен сывлăхне çирĕплетрĕç. “Лагерь çăвĕпех ĕçленĕ пулсан татах та лайăхчĕ”,- терĕç кунта канакансем.

З.ГРИГОРЬЕВА,
лагерь ертӳçи.

Муркаш райповĕн коллективĕ кунта «Горячий хлеб» магазин заведующийĕ пулса ĕçлекен М.Я. Филиппован юратнă мăшăрĕ, кунтах ĕçлекен хĕрĕсен Татьянăпа Надеждан

АШШĔ

вилсе кайнă пирки таранăн хурланни çинчен пĕлтерет.

ГУП ЧР “Моргаушский издательский дом”
Моргаушская районная газета
“ÇĔНТЕРӲ ЯЛАВĔ”
УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики “Моргаушский издательский дом”.
Директор-гл. редактор
А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни, социальной жизни - 2-12-82, сельского хозяйства - 2-11-38.
E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу. Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Печать офсетная, объем 1,0 п. листа.
Тираж 3391.
Время подписания в печать в 17 час. 20 мин., подписано - в 17 час. 7.07.2006 г.
Заказ
Дежурный по номеру ИЛЛАРИОНОВА Р.А.
ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.

Номер набран и сверстан в ГУП “Моргаушский издательский дом”, отпечатан (вкладыши - в ГУП “Моргаушский издательский дом”) в типографии ГУП “ИПК ”Чувашия”: 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.